

Grondstofschaarste stimuleert verduurzaming

Theo Ammerlaan, de Oostlandse teler van die lekkere Red Egg tomaten, schuwt het risico niet. Zijn bedrijf Themato is koploper op het gebied van innovatie en duurzaam ondernemen. Ammerlaan opereert vanuit een visie die hij vasthoudt. Ook als het even tegen zit.

Het is wat Ammerlaan betreft glashelder: "De energievoorziening zoals wij die nu kennen, houdt op te bestaan. Het gas waarmee wij onze kassen verwarmen is straks op."

40 procent besparing

Deze overtuiging zorgde ervoor dat Ammerlaan begin van deze eeuw al begon met voorsorteren op energiebesparing. "Een kas is een grote zonnecollector die 's zomers heel veel warmte overhoudt. Als je er in slaagt het zomersurplus op te slaan, kun je 's winter veel energie besparen." Ammerlaan slaat in de zomermaanden de warmte op in de bodem en haalt die er 's winters weer uit. Het resultaat: "40 procent energiebesparing op het totale bedrijf van vijf-en-een-halve hectare. En dat terwijl maar een kwart van ons bedrijf het gesloten systeem heeft."

Onze kant uitgaan

Kassa dus? "Nou nee, want in dezelfde tijd veranderde de energie markt voor warmte/krachtkoppeling. Dat werd een stuk voordeliger. De verwachte terugverdientijd voor ons gesloten systeem veranderde van zeven jaar naar heeeeeel lang." Wel sleepte Ammerlaan nog een prijs in de wacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en werd hij tuinbouwondernemer van het jaar 2005.

Spijt dus? "Nee hoor, je moet naar de toekomst kijken. Het zal beslist onze kant uitgaan. De eerste voortekenen van gasschaarste zie je nu al door de aardbevingsproblemen in Groningen."

Voorsorteren

Wat voor energie geldt, geldt ook voor water. Goed, schoon en altijd voorradig water wordt steeds schaarser. Onlangs heeft Ammerlaan een rapport gelezen van het hoogheemraadschap van Delfland over de waterkwaliteit. "Ik ben geschrokken van de getallen. De emissies naar het oppervlaktewater zijn ernstiger dan ik dacht." De tuinbouwsector zal ook haar steentje moeten bijdragen aan het verminderen van het gebruik en de belasting van grond- en oppervlaktewater. En daarop kun je nu al voorsorteren, net als bij energie. Echter: "De glastuinbouwsector is divers en bestaat uit veel 'individuen'." Op het gebied van duurzaamheid handelen de teeltgroepen verschillend. Ammerlaan: "Waar de één duurzame oplossingen vanzelfsprekend vindt, ervaart de ander ze nog als een brug te ver." En ook binnen een teelt hebben niet alle ondernemers dezelfde snelheid.

Recirculeren is het uitgangspunt

Ammerlaan vindt het van belang dat telers worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en dat zij stoppen met lozen op het oppervlaktewater. "Recirculeren van voedingswater moet uitgangspunt zijn en het kan niet getolereerd worden dat er nog open systemen op het oppervlaktewater zijn."

Maar ook de overheid heeft een verantwoordelijkheid. Centrale oplossingen voor het zuiveren van de reststromen geeft het beste resultaat en maatwerk oplossingen zijn tijdrovend. "Als overheid zul je hier rekening mee moeten houden. Regisseer en stimuleer dus volgens de juiste snelheid. Dat betekent een emissietraject dat haalbaar en betaalbaar is." En daar waar telers uiteindelijk niet bewegen, zul je moeten corrigeren, aldus Ammerlaan.